

ihalede bilanço bilgilerine ilişkin fiziki ortamda da ilgili belgelerin sunulduğu, söz konusu belgelerin meslek mensubunca kaşelenip imzalanarak onaylandığı, beyan edilen bilgilerin EKAP üzerinden teyit edildiği ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının her iki ortağı tarafından 2022 yılına ait bilanço bilgilerinin beyan edildiği, dolayısıyla başvuru sahibinin bilanço bilgilerinin ait olduğu yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden hesaplanması

**gerekirken, rasyo
ortalamaları üzerinden
hesaplandığı iddiasının da
yerinde olmadığı zira sadece
2022 yılına ait verilerin
kullanıldığı anlaşıldığı**

Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin "Gelir İdaresi Başkanlığı" başlıklı 12'nci bölümünde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın görevlerini düzenleyen "Görevler" başlıklı 137'nci maddesinde "(1) Başkanlığın görevleri şunlardır:

...

g) Vergilendirmeye ilgili bilgileri toplamak ve bilgi işlem faaliyetlerini yürütmek.

...

j) Gelir mevzuatının uygulanmasına ilişkin olarak diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, bu amaçla veri alışverişini gerçekleştirmek..." hükmü,

**Yapım İşleri İhaleleri
Uygulama Yönetmeliği'nin**

“Bilanço veya eşdeğer belgeler” başlıklı 35’inci maddesinde “(1) Bilançonun veya eşdeğer belgelerin istenildiği ihalelerde ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait;

a) Yayınlanması zorunlu olan yıl sonu bilançosunun veya gerekli bölümlerinin,

b) (a) bendinde belirtilen belgelere eşdeğer belgelerin,

her ikisinin de idarece istenilmesi zorunludur.

(2) Bilanço veya eşdeğer belgeler kapsamında;

a) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olan aday ve istekliler yıl sonu bilançosunu veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterleri sağladığını gösteren bölümlerini,

b) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olmayan aday ve istekliler yıl sonu bilançosunu veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerini ya da bu kriterlerin sağlandığını göstermek üzere yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce standart forma uygun olarak düzenlenen belgeyi,

sunar.

(3) Adayın veya isteklinin ikinci fıkra uyarınca sunduğu belgelerde;

a) Belli sürelerde nakit akışını sağlayabilmesi için gerekli likiditeye ve kısa dönem (bir yıl) içinde borç ödeme gücüne sahip olup olmadığını gösteren cari oranın (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az 0,75 olması (hesaplama yapılırken; yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir),

b) Aktif varlıkların ne kadarının öz kaynaklardan oluştuğunu gösteren öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) en az 0,15 olması (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir),

c) Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının 0,50'den küçük olması,

ve belirtilen üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur. Sunulan bilançolarda varsa yıllara yaygın inşaat maliyetleri ile hakediş gelirlerinin gösterilmesi gerekir.

(4) Yukarıda belirtilen kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

(5) İhale veya son başvuru tarihi yılın ilk dört ayında olan ihalelerde, bir önceki yıla ait belgelerini sunmayanlar, iki önceki yıla ait belgelerini sunabilirler. Bu belgelerde, yeterlik kriterini sağlayamayanlar ise iki önceki yılın belgeleri ile üç önceki ve dört önceki yılın belgelerini sunabilirler. Bu durumda, belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

(6) 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 174 üncü maddesine göre takvim yılından farklı hesap dönemi belirlenen aday ve isteklinin bilançoları için bu hesap dönemi esas alınır.

(7) Bilanço veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir ya da vergi dairesince onaylanmış olması zorunludur. Yabancı ülkede düzenlenen bilanço veya bilançonun üçüncü fıkradaki kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ise o ülke mevzuatına göre düzenlenmesi ve bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış olması gereklidir.

(8) Yabancı ülkede düzenlenen yayımlanması zorunlu olmayan bilançoların veya bunların bölümlerinin ibraz edilmemesi durumunda, yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığı o ülke mevzuatına göre bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış belge ile tevsik edilebilir.

(9) Aday veya isteklinin ortak girişim olması halinde, ortakların her birinin istenen belgeleri ayrı ayrı sunması ve üçüncü fıkrada belirtilen kriterleri sağlaması zorunludur.” hükümleri,

Anılan Yönetmelik’in “Elektronik ihale” başlıklı 60/A maddesinde “İhaleler, e-teklif alınmak suretiyle bu maddeye uygun olarak yapılabilir.

(2) Bu maddede hüküm bulunmayan hallerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin uygun olan hükümleri, yoksa bu Yönetmelik hükümleri uygulanır...

(3) Bu ihalelerde, Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin ekinde bulunan “Yeterlik Bilgileri Tablosu Sunulan ve Tekliflerin Elektronik Ortamda Alındığı İhalelerde Uygulanacak Tip İdari Şartname” ve ilgili yönetmelikler ekinde bulunan diğer standart formlar kullanılır ve EKAP üzerinden e-teklif şeklinde gönderilmeyen teklifler kabul edilmez.

...

(5) e-teklifler EKAP üzerinden, yalnızca teklif mektubu ve ekleri doldurularak hazırlanır ve e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortakların tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. Kısmi teklife açık ihalelerde teklif mektubu eklerinin her bir kısım için, ortak girişimlerin katıldığı ihalelerde ise yeterlik bilgileri tablosunun her bir ortak tarafından ayrı ayrı doldurulması gerekmektedir.

...

(8) Tekliflerin açılması ve değerlendirilmesine ilişkin tutanaklar EKAP üzerinde hazırlandıktan sonra, çıktısı alınarak ihale komisyonu üyeleri tarafından imzalanır ve her oturum kapatılmadan önce bilgiler EKAP'a kaydedilir.

(9) İhale dokümanında belirtilen geçici teminat mektubu, katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgelerden; EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için, sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler; belirtilen yöntemle temin veya teyit edilemeyenler için ise yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan teklifler değerlendirme dışı bırakılır. Yeterlik sertifikası üzerinden yeterlik tespiti yapılan ihalelerde ise, ihale dokümanında belirtilen katılım belgeleri ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlara ilişkin değerlendirme, yeterlik sertifikası kapsamındaki geçerlik süresi dolan belgeler dahil yeterlik sertifikası üzerindeki bilgiler; yeterlik sertifikası üzerinden değerlendirme yapılamayan her belge veya kriter için ise yeterlik bilgileri tablosunda istekliler tarafından beyan edilen bilgi ve belgeler esas alınarak yapılır. Bu değerlendirme sonucunda ihalede öngörülen şartları sağlamadığı anlaşılan veya yeterlik sertifikasının geçerlik süresi ihale

tarihinden önce dolan teklifler değerlendirme dışı bırakılır...” hükmü,

İdari Şartname’nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7.4.2’nci maddesinde “İsteklinin ihalenin yapıldığı yıldan önceki yıla ait yıl sonu bilançosu veya eşdeğer belgeleri.

a) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olan isteklilerin, yıl sonu bilançosunu veya bilançonun gerekli kriterleri sağlandığını gösteren bölümlerini,

b) İlgili mevzuatı uyarınca bilançosunu yayımlatma zorunluluğu olmayan isteklilerin, yıl sonu bilançosunu veya bilançonun gerekli kriterleri sağladığını gösteren bölümlerini ya da bu kriterlerin sağlandığını göstermek üzere yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir tarafından standart forma uygun olarak düzenlenen belgeyi (Standart Form: KİK024.1/Y)

sunmaları gerekmektedir.

Sunulan bilanço veya eşdeğer belgelerde;

a) Belli sürelerde nakit akışını sağlayabilmesi için gerekli likiditeye ve kısa dönem (bir yıl) içinde borç ödeme gücüne sahip olup olmadığını gösteren cari oranın (dönen varlıklar/kısa vadeli borçlar) en az 0,75 olması, (hesaplama yapılırken; yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülecektir),

b) Aktif varlıkların ne kadarının öz kaynaklardan oluştuğunu gösteren öz kaynak oranının (öz kaynaklar/toplam aktif) en az 0,15 olması, (hesaplama yapılırken, yıllara yaygın inşaat maliyetleri toplam aktiflerden düşülecektir),

c) Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının 0,50’den küçük olması,

ve belirtilen üç kriterin birlikte sağlanması zorunludur. Sunulan bilançolarda varsa yıllara yaygın inşaat maliyetleri ile hakediş gelirlerinin gösterilmesi gerekir.

Yukarıda belirtilen kriterleri bir önceki yılda sağlayamayanlar, son üç yıla kadar olan yılların belgelerini sunabilirler. Bu takdirde belgeleri sunulan yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden yeterlik kriterlerinin sağlanıp sağlanmadığına bakılır.

Bilanço veya bilançonun yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ilgili mevzuatına göre düzenlenmiş ve yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir ya da vergi dairesince onaylanmış olması zorunludur. Yabancı ülkede düzenlenen bilanço veya bilançonun yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığını gösteren bölümlerinin ise o ülke mevzuatına göre düzenlenmesi ve bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış olması gereklidir.

Yabancı ülkede düzenlenen yayımlanması zorunlu olmayan bilançoların veya bunların bölümlerinin ibraz edilmemesi durumunda, yukarıda belirtilen kriterlerin sağlandığı o ülke mevzuatına göre bu belgeleri düzenlemeye yetkili merci tarafından onaylanmış belge ile tevsik edilebilir.

İsteklinin ortak girişim olması halinde, ortakların her birinin istenen belgeleri ayrı ayrı sunması ve yukarıda belirtilen kriterleri sağlaması zorunludur.” düzenlemesi,

Anılan Şartname’nin “Tekliflerin sunulma şekli” başlıklı 22’nci maddesinde “22.1. e-teklifler istekliler tarafından EKAP üzerinden, yalnızca teklif mektubu ve ekleri doldurularak

hazırlandıktan sonra e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar gönderilir. Ortak girişimlerde e-teklifin ortakların tamamı tarafından e-imza ile imzalanması zorunludur. Teklife ilişkin e-anahtar, e-teklif ile birlikte ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilir.

22.2. Yeterlik bilgileri tablosunda ihaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri ile fiyat dışı unsurlar, teknik şartnameye cevaplar ve açıklamalar standart formunda ise açıklama istenen teknik özellikler için ayrı satırlar açılmış olup, istekliye ait hangi belgeler esas alınarak ihaleye katılım sağlanmış ise o belgelere ilişkin tarih, sayı, yevmiye numarası gibi bilgiler ile istenen kriterlere ve açıklamalara ilişkin belgelerde yer alan gerekli bilgiler eksiksiz olarak açık ve anlaşılır bir şekilde belirtilmek suretiyle ekli standart formlara uygun şekilde doldurulacaktır. Yabancı istekli tarafından ihaleye teklif verilmesi halinde, bu şartnamede istenilen belgelere veya isteklinin kendi ülkesindeki mevzuat uyarınca düzenlenmiş olan dengi belgelere ilişkin bilgilerin beyan edilmesi gerekir.

...

22.8. İdarece talep edilmesi durumunda istekliler tarafından, e-teklifleri kapsamında beyan edilen bilgi ve belgelerden, EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak teyit edilemeyenler ekleri ile birlikte, belgelerin sunuluş şekline uygun olarak süresi içerisinde sunulmak zorundadır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve ihale dokümanı düzenlemelerinden, isteklilerin ihaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri kapsamında ekonomik ve mali yeterliğe ilişkin olarak sundukları bilanço ve eşdeğer belgelerde cari oranın en az 0,75 olması, öz kaynak oranının

en az 0,15 olması, kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının ise 0,50'den küçük olması gerektiği,

Elektronik ortamda yapılan ihaleye katılan isteklilerin ekonomik ve mali yeterlik kriterlerini sağlayıp sağlamadıklarına yönelik incelemenin, istekliler tarafından yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgiler ile Gelir İdaresi Başkanlığı ile Kamu İhale Kurumu bünyesinde kurulan Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) arasındaki entegrasyon çerçevesinde temin edilen bilgilerin karşılaştırılması sonucunda, başka bir ifadeyle EKAP'taki bilgiler üzerinden teyidi şeklinde gerçekleştirildiği, dolayısıyla bu verilerin Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan alınan veriler olduğu anlaşılmıştır.

İhale üzerinde bırakılan iş ortaklığının pilot ortağı; Baraj Grup İnş. Taah. Tic. ve San. A.Ş. tarafından sunulan e-teklifi ekindeki yeterlik bilgileri tablosunun "İhaleye Katılmak İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" sütununun "Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler" satırının "Bilanço Bilgileri (Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınan Yıllar" bölümünde "Cari oran: 1,95414587039708, Öz kaynak oranı: 0,585804906660993, Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranı: 0, Yeterlik değerlendirmesinde esas alınan yıllar: 2022" bilgilerinin beyan edildiği görülmüş olup ayrıca iş ortaklığının; idare tarafından beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması yazısına istinaden sunmuş olduğu belgeler içerisinde; anılan pilot ortağa ait "Bilanço bilgileri Tablosu"nun yer aldığı, anılan tablonun ilgili meslek mensubu tarafından kaşelenerek imzalandığı, TÜRMOB kaşeli olduğu, tablo üzerinde yer alan oranların yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen oranlarla aynı olduğu tespit edilmiştir.

İş Ortaklığı'nın özel ortağı olan Karaca İnş. ve Tic. A.Ş. özel ortağı olan Karaca İnş. ve Tic. A.Ş. tarafından sunulan e-teklifi ekindeki yeterlik bilgileri tablosunun "İhaleye Katılmak İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" sütununun "Ekonomik ve Mali Yeterliğe İlişkin Bilgiler" satırının "Bilanço Bilgileri (Yeterlik Değerlendirmesinde Esas Alınan Yıllar" bölümünde "Cari oran: 5,18490134350533, Öz kaynak oranı: 0,806109405688835, Kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranı: 0,0308501844497967, Yeterlik değerlendirmesinde esas alınan yıllar: 2022" bilgilerinin beyan edildiği, iş ortaklığının; idare tarafından beyan edilen bilgileri tevsik eden belgelerin sunulması yazısına istinaden sunmuş olduğu belgeler içerisinde; anılan özel ortağa ait "Bilanço Bilgileri Tablosu"nun yer aldığı, anılan tablonun ilgili meslek mensubu tarafından kaşelenerek imzalandığı, tablo üzerinde yer alan oranların yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen oranlarla aynı olduğu görülmüştür.

Anılan iş ortaklığının ortakları tarafından beyan edilen yıllara ait bilanço tablolarına ilişkin olarak EKAP üzerinden yapılan sorgulama neticesinde ulaşılan bilgilerin yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgiler ile uyumlu olduğu, bu çerçevede, anılan istekliye ait cari oran, öz kaynak oranı ve kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının ihale dokümanında belirtilen oranları karşıladığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığını oluşturan her iki ortak tarafından yeterlik bilgileri tablosunda İdari Şartname'nin 7.4.2'nci maddesinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde 2022 yılına ait bilanço veya eşdeğer belgelere dayanılarak hesaplanan ilgili oranların belirtildiği, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin

“Bilanço veya eşdeğer belgeler” başlıklı 35’inci maddesinde yer alan hükümler gereğince cari oranın 0,75 üzerinde olduğu ve yıllara yaygın inşaat maliyetleri dönen varlıklardan, yıllara yaygın inşaat hakediş gelirleri ise kısa vadeli borçlardan düşülerek hesaplamanın yapıldığı; kısa vadeli banka borçlarının öz kaynaklara oranının 0,50’den küçük olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan hususlar bir arada değerlendirildiğinde, söz konusu ihalenin elektronik ortamda gerçekleştirildiği, EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanarak temin veya teyit edilebilenler için sorgulama sonucunda elde edilen bilgiler üzerinden değerlendirme yapılacağı, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığı tarafından bilançoya ilişkin olarak beyan edilen bilgilerin EKAP üzerinden teyit edilen bilgiler ile uyumlu olduğu, İdari Şartname’de istenilen bilanço kriterlerinin sağlandığı, söz konusu ihalede bilanço bilgilerine ilişkin fiziki ortamda da ilgili belgelerin sunulduğu, söz konusu belgelerin meslek mensubunca kaşelenip imzalanarak onaylandığı, beyan edilen bilgilerin EKAP üzerinden teyit edildiği, ihale üzerinde bırakılan iş ortaklığının her iki ortağı tarafından 2022 yılına ait bilanço bilgilerinin beyan edildiği, dolayısıyla başvuru sahibinin bilanço bilgilerinin ait olduğu yılların parasal tutarlarının ortalaması üzerinden hesaplanması gerekirken, rasyo ortalamaları üzerinden hesaplandığı iddiasının da yerinde olmadığı zira sadece 2022 yılına ait verilerin kullanıldığı anlaşıldığından başvuru sahibinin bu husustaki iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No : 2024/001

Gündem No : 51

Karar Tarihi : 04.01.2024

Karar No : 2024/UY.II-49